

2021-02-15

**FÖRSLAG TILL
SLUTFÖRANDE AV TALAN**

Ö 2135-20
B 2017-000646

Till: Högsta domstolen
hogsta.domstolen.enhet2@dom.se

Slutförande av talan angående bygglov för nybyggnad av en 212 meter hög radiomast och två teknikbodar på fastigheten Erstavik 25:1 i Nacka kommun

---

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden (nämnden), Nacka kommun, inkommer härmed med slutförande av talan i mål nr Ö 2135-20.

Yrkanden

1. Nämnden yrkar att Högsta domstolen, med ändring av Mark- och miljööverdomstolens dom, fastställer nämndens avslagsbeslut för nybyggnad av radiomast och två teknikbodar.

Slutförande av talan

Nämnden vidhåller sitt tidigare ställningstagande i målet och hänvisar till sitt beslut § 178 den 6 december 2017 med ärendenummer B 2017-000646 och vad nämnden tidigare anfört. Därtill vill nämnden särskilt betona följande som slutförande av talan.

Påverkan på naturmiljö och friluftsliv

Det sökta området ligger utanför planlagt område och saknar områdesbestämmelser. Översiktsplanen, som antogs år 2018, pekar ut området som ett stort natur- och rekreationsområde. Området är av riksintresse för friluftslivet, har höga upplevelse- och rekreationsvärden och ligger i direkt anslutning till riksintresse för inflygningskorridor till Bromma flygplats. Området är ett av Stockholmsområdets viktigaste, mest lättillgängliga och välbesökta friluftsområden. Den orörda, lätt kuperade hållmarken genomkorsas av upptrampade stigar och spontana skidspår som flitigt nyttjas av allmänheten året runt. Området har naturvärden med stor variation av olika biotoper.

Nämnden anser att den sökta åtgärden har en negativ påverkan på naturmiljön och friluftslivet. Naturmiljön och friluftslivet skulle allvarligt skadas inte bara av masten, utan även av därtill hörande staglinor åt tre håll, sex betongfundament, två teknikbodar samt en ny grusad traktorstig för arbetsfordon. Till exempel har Bauer Media AB yttrat att träd behöver gallras vid stagfundamenten. Den sökta åtgärden ger ett större faktiskt avtryck på natur- och friluftslivet än, som Bauer Media yttrar, ett mindre fritidshus. Sett till hela åtgärden och dess användning ger det sammantaget en stor negativ påverkan på

allmänhetens tillgång till friluftsliv i ett område av riksintresse med värdefull naturmiljö. Nämnden anser att åtgärden går emot intentionerna med markens användande enligt aktuella översiktsplan.

Omständigheten att den sökta masten placeras 420 meter från närmaste befintliga mast gör att allmänheten kommer uppleva området som än mer ianspråktaget och motverkar således allmänhetens spontana möjligheter till friluftsliv som naturupplevelser, vandring och spontanskidåkning innebär. Företräde bör ges åt sådan användning som från allmän synpunkt medför en god hushållning av marken, 3 kapitlet och 4 kapitlet 1-8 §§ miljöbalken (2 kapitlet 2 § plan- och bygglagen). Nämnden anser att den sökta åtgärden därför är olämplig.

Påverkan på landskapsbilden

Nämnden anser att den sökta åtgärden skulle innebära en påtagligt negativ påverkan på landskapsbilden. Redan idag utgör de befintliga Nackamasterna en stor visuell påverkan på landskapsbilden. Den sökta masten om 212 meter avviker i både höjd och utformning från befintliga Nackamaster samt bryter den symmetri som det befintliga 299 meter höga mastparet har. Den sökta masten skulle medföra en ytterligare negativ påverkan på landskapsbilden, vilket gör den sökta placeringen olämplig även av detta skäl. Omständigheten att det redan finns två master i området ändrar inte denna bedömning. Helhetsintrycket skulle komma att påverkas ytterligare negativt av en hög mast som är synlig i alla väderstreck och avviker från en landskapsbild som redan har en stor visuell påverkan av befintliga Nackamaster.

Nämnden anser mot bakgrund av ovanstående att den sökta masten skulle utgöra ett avvikande inslag med en påtaglig negativ påverkan på landskapsbilden samt motverka intresset av en god helhetsverkan.

Samlokalisering och alternativa placeringar

Nämnden instämmer med Mark- och miljööverdomstolen att samlokalisering av utrustning för befintlig kommunikation till exempelvis befintliga master stämmer väl överens med ändamålsbestämmelserna i 2 kapitlet plan- och bygglagen och särskilt bestämmelsen om god hushållning med markområden i 2 §.

Det är av stort allmänt intresse att utbyggnaden av utrustning för elektronisk kommunikation sker på ett för samhället effektivt sätt genom samutnyttjande som begränsar den negativa påverkan på stads- och landskapsbilden, natur- och kulturvärden och riksintresset för friluftslivet samt för att en utbyggnad inte ska gå emot intentionerna med markens användning enligt gällande översiktsplan. Ett krav på samlokalisering stämmer väl överens med kravet att i vissa fall redovisa alternativa placeringar.

I det aktuella målet anser nämnden att det enskilda intresset – sändning av kommersiell radio – likväl som det delvis allmänna intresset, bland annat att främja konkurrens på radioområdet, är möjligt att tillgodose genom samlokalisering i befintliga Nackamaster. Bestämmelser om ersättning och tillträde till exempelvis radiomaster vid samlokalisering finns i lag (2003:389) om elektronisk kommunikation, LEK. Utbyggnaden av elektroniska kommunikationer har en stor betydelse i dagens samhälle. Frågan om att väga in möjligheten till samlokalisering till en befintlig mast i en

bygglovsprövning i syfte att skydda viktiga allmänna intressen behöver kunna prövas med hänvisning till 2 kapitlet plan- och bygglagen. Nämnden anser därför att det vid prövningen av bygglovsansökan i detta fall ska vägas in om samlokalisering till en befintlig mast är möjlig enligt bestämmelserna i LEK.

Intresseavvägning

Nämnden gör bedömningen att de allmänna intressen som beskrivits ovan i form av höga upplevelse- och naturvärden, riksintresset för friluftsliv och allmänhetens fortsatta tillgång till ett av Stockholmsområdets viktigaste, mest lättillgängliga och välbesökta friluftsområden väger tyngre än de intressen som etableringen av ytterligare en mast i området i första hand avser att tillgodose. Nämnden anser att den sökta åtgärden går emot intentionerna med markens användande enligt kommunens översiktsplan och det allmänna intresset av att ha tillgång till området och bruka det i enlighet med dess syfte. Företrädare bör ges åt sådan användning som från allmän synpunkt medför en god hushållning av marken. Det är inte heller visat att den sökta masten är nödvändig som en del av varningssystemet för VMA-meddelanden (Viktigt meddelande till allmänheten), vilket Bauer Media AB har anfört som ett allmänt intresse. Mot bakgrund av de viktiga allmänna intressena i målet anser nämnden att möjligheten till samlokalisering enligt bestämmelserna i LEK är en omständighet som ska beaktas vid prövningen av den sökta åtgärden i detta fall.

Sammanfattning

Sammanfattningsvis anser nämnden att den sökta placeringen av masten strider mot kraven i 2 kap. 1, 2 och 4 §§ samt 6 § första stycket plan- och bygglagen. Den sökta åtgärden innebär en olämplig markanvändning som inverkar negativt på friluftslivet och naturmiljön, innebär en negativ påverkan på landskapsbilden och intresset av en god helhetsverkan. Åtgärden skulle således få en stor negativ påverkan på de allmänna intressena, vilka väger tyngre än de motstående intressen som Bauer Media AB har framfört. Nämnden anser att företrädare bör ges åt de allmänna intressena i detta fall. Därtill utgör möjligheten till samlokalisering i någon av de befintliga Nackamasterna en omständighet som enligt nämnden ska beaktas vid prövningen av den sökta åtgärden i syfte att skydda viktiga allmänna intressen.

Nämnden anser att de uppräknade sakförhållandena sammantaget utgör hinder mot att ge bygglov för den sökta åtgärden. Nämnden yrkar att Högsta domstolen, med undanröjande av Mark- och miljööverdomstolens dom, fastställer nämndens beslut att avslå bygglovsansökan.

MILJÖ- OCH STADSBYGGNADSNÄMNDEN

Namn
Titel

Namn
Titel